

TOMÁS BAIRÉAD PAPERS

GP2/60

Galway County Council Archives

Dastrá, BÁC 6

A Thomás, a Chara,

Fuair mé do leith. Tá mé athraithe le fada go dtí an áit seo thuas. Is maith liom go bhfuil an saol agus an tsáinte ag seithu leat. Tá liom féin, réasúnta, Sreisin. Bhí mé cupla lá ar an gCeathrúin Rua, ach ba shin é an méid. Is ré-annamh a theim bonamora anois, Ní cuid de mo mhuintir thar ag teacht le chéile agus tá mé ag dul san aois nach sear de mé a gcuid suasoidé ná a mbairán fuoi chéile. Bhí mé fuoi dhó ag an teach agat le bliain X go leith ach ní raibh uon duine ann. Ba Dombnairigh rad.

Go Torr Ghonuille Mungheo, Ciarrá, Co. an Chláir agus chuile shamra mórán go hInse Gall a theim anois. Féadain a ná nach raibh in áit ar bithe i mbliana. Gheall mé do dhream sa gColáiste Páimfléid fada a scríobh doibh i mBearta 2 dtuobh na Gaeltige. Ansin tháinig sear eile agus d'áir seó orm é dheanamh i nGaeltige. Gheall mé dhó, cé go raibh stróic mháith deánta i mBearta agam. Anois tá mé i mo Pháidín eatasthu. Tá leagan Bearta 7 leagan Gaeltige le bheith ann. Tá an doimhan eolais bálaithe agam, ach is seéal eile é a chos le chéile agus ní tuisc le chéile é ná é ar státa! Tá mé ag tabhairt léacht ar Wolfe Tone agus ó tharl síceas eile romham ní mór dom seachaint le bualá saoi ar bhealach de mo chuid féin. Tá sé sin

do mo choinneáit Gúisín agus ag cur
 Creanpuin orm.
 Níl riantas ar bith orm faoi réad
 seo ná aon. I dtóir bháire d'ionsaigh an
 Duibhghinnéach an leabharlann sin agus
 d'ar ar uim seim de Dombnagh seo cait. Is
 lagarthas ar sham chlo-chomhar, comluacht
 Góiseachóen é seim, agus tá shios aige
 nach síor na rudaí ndiurt sé faoi
 dpháireacht. Tá deontas agus mb. B. C.
 Thairis sin tá mapa, bun-notas etc. agus
 nach raibh sa mbunleagan. Tá 10/- ag
 Clo-chomhar ar Chlár 15s. sa leabharlann i
 mbealach Feirste agus níl ann ae 40c. agus
 diurt Brian O'Clair faoi san Éigse dheire nach
 raibh agus focal amháin cruinn ann. Tá
 sreagra tuiltha agus air 7 neart samplaí má
 chuirtear i gcló é.

Anois níl mé ag daora an Duibhghinnéach
 faoi do scábsa a leigh 7 a thraitheigh liom.
 B' Shéidín go raibh Láimh aige sna gnáthú. Níl
 a shios agus. Ach is leiter shliomadora é
 ceann i Thuiris. Tá sé sásta cacamas ar
 bith a chur in a pháipear. Fhuig sé le síos
 go neamhdhóireach go mb' Shéidín go
 mbeadh an t-ábhar sách maith ag
 inis eile, ach nach raibh ag a
 cheann seim! Is rótaí é sínd.

An ndéanfaid ar síos anseo faoi
 chuirtear mar sin ghrúneadh sé ar an
 saol thá. Ghrúneadh sé misé cho mór
 agus nar shun fonn orm ná ar bith a

-3-
 ar bith a dhéanamh. B'i cáinb ar Ghraicly
 mhuinteí Ghonamara. N'o thuingann siad a
 malraic 7 n'ithu sin atá an meas, ach n'i
 shuín é féin. Tá mé dearfa anois nach
 bhfuil i ndán don Ghraicly rathú go brach
 agus dhá mbeinn le tosá arís is i
 m'Bearta a thosáinn g'Beirsh an Ghraicly
 basathu ar res go ceann síche bliain. N'o
 solá ar bith dhomsa é sin, ach is cessaí
 réasúna é. Tá na Soilseitheoirí res in ead 7 in
 iomaí le cheile 7 n'ib sa rud ar sad ach
 deontais agus sabhas. Na daoine atá ar
 na fóir n'o siad ag cur a gcuid
 leabha féin ar na liostaí agus leabha
 a gcuird. Tá an Dúth. ar Bhord na
 Leabhar 7 chuir sé pára leis féin ar 7 tu' imín
 Ghoncha 7 daoine anois ag scrúth sa Press
 chunle sheachtain, mar is é D. O. atá in a Ruas
 ar an gClub Leabhar 7 ar Bhord na Leabhar 7
 tá an D. mar scrúthneoir 7 mar stiúrón ar
 Chl^o Chomhar go síoraí ag iarra leabha a
 chur ar liostaí an Chlub Leabhar etc.
 N'o hé amháin dar ndóigh atá ar an
 gceird seo. B'i Sheidís go dtí an fadh
 seo leargas duit cé an b'ath nach
 bhfuil do dhá lss. - sa ag dul ar aghaidh.
 N'o Seidís domsa a ra go dearfa gurb é seo
 m' b-ádas ach is eolais dom go bhfuil
 an obair seo ar bun. Fuair mé féin le
 leamh é. Thairg mé lss. do Sholsitheoirí áirid.
 le cupla bliain annas. Mhol leitheoir do
 é chur i gcló go mbeadh sé díolta
 roimh a bhéirsh. Saoi cheann seachtain

Fuair sé amach an raibh, nó eile in aghaidh
 an dtuáir. Focal an t-athair a bhí ann
 é an méid. Ach ní raibh sé líon nach
 geirfeadh sé i gcló é go millfeadh sé
 mo chliú. Ní raibh mé leis bray mhíste sa
 domhan saoi rna nach raibh agam a
 mhille sháid's nach millfeadh sé cliú duine
 ar bith eile agus eursas sló a bheith ann.
 Ach ní chuirfeadh. Ansin chuir mé ceist ar
 shóisitheoir eile. D'fhiafraigh sé é an uair
 a d'fheadfaidh sé a sháid. Chuir mé dhom
 é go ceann seachtaine le mion-athruintí
 a dhéanamh agus bhí cruóg eile orm.
 Tá arna mháireadh ghlaoigh an dara
 soláiteoir arís ar fáil dhom an raibh
 a shios agam go bhfeadh sé an leabhar sin
 a chur ar liosta an Club Leabhar. Ní shaca
 sé é, nó shaca an C. Leabhar é. Chuir an
 rud feara, orm. Chua mé ar ais go dtí an
 chead duine i mair a chonaic sé go raibh
 duine eile dhá thapó d'úrt sé ar an
 pointe go geirfeadh sé féin i gcló é. Ach
 ní raibh sé agus sílim nach bhfuil ar
 suid aige mar d'úrt sé Noll ach 'súiteoir-
 eacht aimseir. Tharla a leithéid eile dhom
 le lss. eile. Tá mé le leath bhliain ar pló
 le comhar le píosa a bhí mé d'úrt. Daoine
 ar rath amach agam, duine eile tá arna
 mháireadh, ar glaoch orm saoi, ar pló mo
 chuid eile i gcló mo chuid b'ia ní dhá
 mháireacht arís é. Ach bhí mé clótha agus
 d'iarra mé ar níos é. An píosa fóraín sin
 a bhí agam ann i an chead uair ar
 leabharán B. Lewis nó tairgeadh píosa
 aramb dom ortim. Ba chumailim ach tá
 na deontais uca. Bhí Liam ó bhí agam

ag caint ar chlud leabhar dhuinn
 féin a chur ar bun arís is dóig leom
 nach n-éireadh leis. Níodach amach
 in imeacht seachtainí arís na mbeir
 sin de chomhar a raib na próis
 agamsa níl naí tharla arís chomh
 agus bhí daoine ag scríobh isteach.
 Tráthuit choinnigh an fear Eagair ó
 hÉilís an uair sin an clo ach níair a
 chua sé le athchlo a chur amach níos
 bhéidís an clo a sháib ná níl a shíob
 ceard a tharla do. Bí sí anois é!
 Níl siad ag iarra a geid páipéis
 ná leabhar a dhíol! Níl siad ag iarra
 a dhéanamh ach daoine eile a choinneáil
 ó leabhar a páipéis a chur ar fáil,
 bhonair mé leictir phribháideach a scríobh
 críostóir ó floinn —. Bhí C. Mac
 Aonasa cupla seachtainí nó mé ar abair
 do chomhar ach d'éirigh sé as. Tá
 sé anois. Ficeim seachtó é ach is amháin
 é. Tá Liam Ó Bríain anois. Gnísin agus
 an oiread seachtainí arís is bhí
 arís. D'innis daoine de bhreithúir
 an Oireacht aís dom gur fheach
 Yádrag Ég len a phribháit. Tá seach
 istigh aig féin! Tá an Gúm ag scríobh
 arís a Miala Ó Donail in a chionn,
 D'fheadfadh é seo seach an ghairne,
 bhí a dhéanamh dhe ach sé an cas
 ceann sa deire é
 a bhreith ar iarra a theacht ó Seol Fiam.
 Níl fheadfadh sé seachtainí é. Ráibh
 é cheapfáinn. Anois anois atá Conamara
 arís. Nach iontach nach a bfuil
 "Lowel" anois uair éirínt! Tá leach

⁻⁶
mór millteach agamsa snós, neart
slomraí ann.
Go fearr dhom goire.
Do bhuncharaid
Martin & Cathain